

JÓ HÍR

VI. évfolyam, 3. szám
2009. április 4., szerda

Ára: 174 Ft

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Visszatekintő

4-9. oldal

Pécsi zarándokok...

8. oldal

Könyvajánló

18. oldal

„Asztalt terítettél számomra azok előtt, akik szorongatnak engem; olajjal kentél meg fejemet, és kelyhem csordultig töltötted. Mert jóságod és irgalmaságod kíséri engem életem minden napján, hogy az Úr házában lakjam időtlen időnkig.” (Zs. 22)

TARTALOM:

Kvanduk Frigyes

„csontja ne töressék meg!”
(Jn 19, 36) 3

Visszatekintő 4-9

Kajtár Edvárd

Ezer éves az egyházmegye
- mit is jelent ez nekünk? 10

Rosner Zsolt

Megszólítlak Téged 11

Haider Márta

Élő szó - Élő - kövek - Élő kenyér 12

pA

„Uram jó nekünk itt lenni”
Taizei előtalálkozó Szekszárdon 13-14

Schmidt Pál

Véres panorámák örökén 15

Takács Gábor

Politika és halálugrás 15

Sipos Edit

Katekézis 16

Közlemények 17-20

„csontja ne töressék meg!” (Jn 19, 36)

Kvanduk Frigyes

A húsvéti bárány a legkorábbi Krisztus- és egyben eucharisztikus szimbólum. Jézus az előkészületi napon halt meg, a választott nép pedig a bárányt kereszt alakban kifeszítve sütötte meg az ünnepi vacsorára, a kivonulásra emlékezve. Jézus halála előtt maga is elfogyasztotta a húsvéti vacsorát. A keresztény hagyományban a húsvéti bárány az új exodus az ÓSZ-ből az ÚSZ-be való átmenet szimbóluma lett.

A báránynak, mint Krisztus-szimbólumnak kizárólag keresztény gyökerei vannak. A győztes Krisztus jelképe. Az Isten báránya feje körül keresztcsícsfényt rajzoltak, a keresztre feszített, de ugyanakkor felmagasztalt Krisztus jelképezve. A bárány fejét visszafordítva ábrázolták annak érzékeltetésére, hogy visszanéz követőire. A győzedelmes Isten bárányát előszeretettel ábrázolták keresztcsícs bottal és kereszt zászlóval a remény jeleként. Az ókorból átvették a koszorút mint győzelmélet, amely körülveszi a bárányt.

Csak a IV. századtól találunk ábrázolásokat, amelyek a keresztet mint a halált legyőző jelet mutatják; Krisztus keresztalálának ábrázolása pedig csak az V. századtól szokásos. Fontosabbnak tartották Krisztus diadalát, mint megaláztatásának megjelenítését.

Egy szó akkor tölti be szerepét, ha jelentést hordoz. Természetesen így van ez az ábrázolásban is. Ezért megkerülhetetlen, hogy néhány gondolatban – a teljesség igénye nélkül – elmélkedjünk a Bárány szentírási háttéréről.

A húsvéti bárány elfogyasztásának előírásait a Kiv. 12, 1-14 tartalmazza. Az ünnep családi ünnepnek látszik, papról nincs szó. A fogság utáni időben az állatot a templomban a hívő maga ölte le, a papok csak felfogták a vért. Ezután a hívő hazavitte áldozati állatát, ott nyárson megsütötték, és a család elfogyasztotta. Fontos tudnunk, hogy a bárányból semmi sem került az oltárra, a zsidók a húsvéti bárányt nem tekintették áldozatnak, legfeljebb tágabb értelemben, ahogyan bármely állat levágását.

János evangéliumában több minden utal a bárányra. A betániai vacsora hat nappal húsvét előtt van, amikor a húsvéti bárányokat el kellett különíteni. Jézus Jeruzsálembe érkezik, ahol a húsvéti bárányt leölik. Elítélésének órája egybeesik a húsvéti

bárányok feláldozásával. „Csoncja ne töressék meg” (Jn 19, 36) szintén utal az ószövetség húsvéti bárányára.

János Jézus szenvedésében a megaláztatások, és a kínok helyett arra figyel, hogy Jézus a pusztulás és gyötrelmek ellenére is királlyá emelkedik. Péternek azt mondja Jézus, „ne igyam ki a kelyhet?” (Jn 18, 11), az őt elfogó katonák pedig térdre rognak előtte. János evangéliumában végighúzódik, de különösen kiemelkedik Jézus perében és szenvedésében, hogy mindez szeretetből való önátadás: „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszerűen Fiát adta oda” (Jn 3, 16); „azért szeret az Atya, mert odaadom az életemet” (Jn 10, 17).

A negyedik evangélium azt állítja elénk, hogy a szolgálai alak legszélsőségebb alakjában, a kereszten a Fiú dicsősége ragyog át. A kereszten a szeretete a végső nagyságát éri el és nyilvánítja ki. Ebben az önátadásban az is megjelenik, hogy a szentháromságos Isten a Fiú megtestesülése révén nem csak a világot karolta föl, hanem önmagát legmélyebb mivoltában nyilatkoztatta ki. Ez azt jelenti, hogy Isten elsődlegesen nem „abszolút hatalom”, hanem „abszolút szeretet” akinek a sajátossága, nem a javaihoz való ragaszkodásban, hanem azok átadásában nyilvánul meg.

Amikor szenvedése előtt Jézus azt mondja, hogy „értük szentelem magam” (Jn 17, 19) akkor átadja magát az Istennek „jó illatú áldozatként” (Ef 5, 2) mivel ő a „szepőlöten és érintetlen Bárány” (1Pét 1, 19) aki odaadta magát sokakért. Ő a Bárány „csak” annyit tesz, hogy átadja és kiszolgáltatja magát annak „kezébe” (Lk 23, 46) aki képes elfogadni áldozatát, aki válaszolni tud neki – értelmet adhat önátadásának, szeretetének.

János tehát sokszorosan kihangsúlyozza, hogy Jézus szenvedése önfeláldozó szeretetből fakad. Ebben az értelemben nevezhetjük keresztalálát áldozatnak. A keresztény ember mindezekelőtt ebben a szeretetben hisz, amely kiárad a mi egész emberi világunkra. Odaadta életét, hogy szeretetében legyünk s ebből a szeretetből születünk újjá.

JÓ HÍR
A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya

Szerkesztőbizottság:

Bognár Attila, Garadnay Balázs,
Gesztésy András, Kajtár Edvárd,
Kajtárné Tiborc Mária,

Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:

7621 Pécs, Szent István tér 23.

E-mail: sajtoiroda@ordinariat.hu

Fotó: Fazekas Orsolya, B. Bezdán Katalin

Layout: Komáromi Csaba

Felelős kiadó: Fény Kft.

7624 Pécs, Káptalan utca 6.

Nyomda:

MacMaestro Kft., Pécs

A Házasság Világnapja

20 éves a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület

Hagyomány, hogy a Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület február második szombatján ünnepel, a Házasság Világnapját. A régióból és a határon túlról is érkeztek családok a közös programra. Az ünnepi szentmise után kb. 250-en hallgattuk Bíró László előadását, ami a Mexikói Világtalálkozó témái alapján vázolta családok helyzetét, jövőjét. Ezután virággal, emléklappal köszöntöttük a jubiláló házaspárokat. Délután házaspárok vallomásait, tanúságtételei hallgattuk, majd megosztottuk egymással a nap élményeit.

Ebben az évben még különlegesebb volt az ünnep, mert előző nap 20 éves születésnapunkat ünnepeltük, köszöntöttük alapító és új tagjainkat, egész egyesületünket. A vidám műsor végén 230 szeletes tortát vágtunk meg, melyből mindenkinek jutott. Surján László is megtisztelt minket jelenlétével, aki 20 éve megalakulásunkkor képviselte a NOE-t.

Két részlet egy-egy messziről érkezett vendég tollából: „Köszönjük, hogy meghívtatok minket, s ezen a rendezvényen mi is részt vehettünk, és 3 napra itthon lehettünk Pécsen az egész Kárpát medencéből. Családjaink is átérezhették, hogy mi, magyarok, egyek vagyunk és oszthatatlanok. Ez az együttünnepelés remek csapatá formált

bennünket. Reméljük, a legfiatalabb nemzedék is megemlegeti e szép évfordulót és 30 év múlva az ő munkájuk érdeme lesz az 50. évforduló megünneplése.” (Pásztor Csaba, Szlovákia)

„Pénteken a kedves fogadtatás után egyből belecsöppentünk a programok közepébe, volt zene, játék, vidámság, sőt megettük az asztal nagyságú, finom nagycsaládos tortát is. Utána pedig bál következett. Szombaton Bíró püspök úr volt a délelőtti program előadója. Most is meghatódva gondolunk a sok jubiláló házaspár köszöntésére és ekkor mi is kihasználtuk az alkalmat és köszöntöttük az ünnep kapcsán vendéglátóinkat. (A jövőben a mi egyesületünk, a zentai TINCSE is szeretné megünnepelni és köszönteni a jubiláló házaspárokat.) Ezután volt tanúságtétel és kerekasztal megbeszélés, amely arról szólt, hogy igenis még vannak, akiknek érték a házasság és a család. Sőt, a szünetekben egymás között is szövögettük a nyári programjainkat, hogy ki, mikor és hol tudja meglátogatni a másik egyesületet. Az esti kötetlen beszélgetés után kellemben elfáradva tértünk nyugovóra.” (Horváth László, Szerbia)

Kívánunk minden házaspárnak boldog együtt töltött éveket! •

Székely Kamilla

Nagyheti szertartások a Bazilikában

NAGYKEDD	18.00 keresztelendők szentmiséje
NAGYCSÜTÖRTÖK	10.00 krizmaszentelési mise 18.00 szentmise az utolsó vacsora emlékére
NAGYPÉNTEK	18.00 Urunk szenvedésének ünnepe
NAGYSZOMBAT	20.00 húsvéti vigília
HÚSVÉTVASÁRNAP ÉS HÚSVÉTHÉTFŐN ÜNNEPI MISEREND	

A Családok VI. Világtalálkozójának üzenete

Bíró László családreferens püspök a Házasság Világnapján megosztotta velünk élményeit, röviden beszámolt a mexikói találkozó tapasztalatairól.

A konferencia címe: „A család: a keresztény és emberi értékek formálója” volt. A megnyitóban a Család Pápai Tanácsának vezetője, Antonelli bíboros arról beszélt, hogy a családnak nincs alternatívája, a család gyógyítja az individualizmus okozta sebeket, és hogy a családnak prioritást kell adni.

A család erőnyeket ajándékoz a társadalomnak. Belsővé teszi az értékeket, formálja a személyt. A nyugati társadalomtudósok megállapították, hogy a gazdasági élet számára a legértékesebb tőke a kiegyensúlyozott családból érkező munkaerő. Hatékonyan termel, ugyanakkor ő adja a társadalom jövőjét is. A család sokat letesz a társadalom asztalára, a kormány pedig „alamizsnálkodik”. Pedig a politikusoknak feladata lenne vigyázni a családot, hogy be tudja tölteni hivatását.

Az egyik előadó kifejtette, hogy a fiataloktól nem szabad megtagadni a tisztaságra nevelést, mert fejlődésüket

segíti elő. A tisztaság: erő felszabadítása a szeretetre. Harmonizálja a testet a személlyel, és nyitottá tesz a másik ember személye iránt.

Téma volt az abortusz is, amit egyre több kormány legalizál. Ezeknek a törvényeknek az az üzenete, hogy az idegent megölni bűncselekmény, de a családtagodat megölni jog.

Arról is szó esett, hogy a nemzetközi szervezetek, így például az ENSZ is, egyre inkább elszakadnak saját gyökereiktől, lobbik játékszereivé lesznek. Ha hatékonyan akarunk szólni az élet- és családelenes kampányokkal szemben, összefogva kell küzdenünk mind a médiában, mind más fórumokon a családbarát társadalomért.

Mivel a találkozó az értékekre helyezte a hangsúlyt, nem tudott pesszimista lenni, reményt és örömet ébresztett. Az Anyaszentegyházunknak a mai korban is van üzenete. Van jövőnk, és szép jövő vár ránk •

Korom Kata

Baranya Barátainak Köre köszöntötte püspökké szentelésének 20 éves jubileumán Mayer Mihály megyéspüspököt. A jó hangulatú vacsorát rövid beszédek és egy kisebb koncert előzte meg, melyen Vass Ágnes és Jandó Jenő művészek ajándékozták meg a közönséget muzsikájukkal. •

A Bibliáról Diósberényben...

Wilhelm János művelődés szervező a könyvtári esték keretében hívta meg Pécsi Debóra nővért, hogy bővebben ismertesse meg a hallgatósággal a Szentírást. Debóra nővér előadása mindenkit lebilincsel. A megjelentek érdeklődéssel figyelték a Bibliai kéziratok eredetét, a kódexek, papiruszok tudományos magyarázatát. A színvonalas és tartalmas este, a Bibliai történetek helyszíneinek fényképes bemutatásával fejeződött be. •

A pécsi ferences vértanú

A Köröstyös család és a Ferences Rendtartomány szentmisével, majd emléktábla-avatással emlékezett Köröstyös Krizosztom ferences mártír születésének 100-dik évfordulójára.

Pécsett, az egykori ferences kolostor falára került az emléktábla, a szentmisét Mayer Mihály pécsi megyéspüspök mutatta be Bíró László katonai ordináriussal és Magyar Gergely ferences tartományfőnökkel.

E napon Köröstyös Imre Krizosztomra emlékeztek, aki 1909-ben született Pécsett, s aki vértanú, mártír volt.

Krizosztom atyában a rend a lelkipásztori hűség példáját látja, és ezért megkezdték a boldoggáavatási eljárás előkészületeit.

„Miért fusson az ártatlan? Amíg hívek jönnek a templomba, a pap nem hagyhatja el a rábízottakat”. A 100 évvel ezelőtt született ferences szerzetes a délvidéki megtorlások idején nem hagyta el a híveket, életét adta értük.

Köröstyös Imrét 1932-ben szentelték pappá. Magyarországi működése után 1938-tól az amerikai magyarok papja volt, 1941-ben katonalelkészként az orosz frontra küldték, ahonnan csapatát sikerült épségben hazamenekítenie. 1943 júliusában az újonnan alapított újvidéki kolostor elöljárója lett, az odatelepített székely, valamint a horvát és a német lakosság lelkipásztora. 1944 október 23-án szerb partizáncsapatok szállták meg a várost. Köröstyös Krizosztom azt mondta, amíg a templomot hívek látogatják, a ferenceseknek is maradniuk kell, ezért a fokozódó veszély ellenére sem hagyta el Újvidéket. Amikor a partizáncsapatok letartóztatták a férfiakat, Krizosztom atyát betegsége miatt szabadon akarták bocsátani, de ő ezt a lehetőséget csak rendtársaival együtt fogadta volna el, azt azonban már nem engedték. 1944. október 27-én éjszaka több férfivel együtt a 35 éves ferencset is „kiemelték” a tömegeből. A kiválasztott foglyokat másnap este 8-9 óra körül hármassával összekötözték, majd zeneszó mellett futásra kényszerítették, miközben a katonák ütlegették őket. A barakkokban maradt társaik halálra kínzásuk szemtanúi voltak. Sírhelyük ismeretlen. Társai, Kovács Kristóf és Kamarás Mihály atyák tovább meneteltek a rabokkal, hosszú éjszakákon át gyóntattak, vigasztalták őket. Kovács Kristófit is ütötték-verték, majd lelőtték. •

Egyházmegyei Sportnap

Március 14.-én szombaton került megrendezésre a Református Gimnázium Sportcsarnokában az egyházmegyei sportnap.

Mayer Mihály megyéspüspök úr megnyitó beszéde után áldását adta a megjelent kb. 230 általános és középiszkolás tanulóra, hittan és testnevelő tanárookra, kísérő tanárookra, szülőkre, érdeklődőkre. Az egyházmegye különböző helyeiről/ Alsószentmárton, Kisdorog, Szekszárd, Zomba, Kozármisleny, Véménd, Pécs- Gyárváros, Székesegyház plébánia, Szent Ferenc plébánia, Szent Mór Iskolaközpont, Szent Margit Ált. Isk., Református Gimnázium/ összesereglett gyerekek nagy lelkesedéssel vágta bele a délutáni tartó sportolásba. A hittan és testnevelő tanárok irányításával a gyerekek a nekik megfelelő korosztályukban versenyezhettek. Hála Istennek szép, napos idő volt, ezért a kosárlabda mérkőzéseket a szabadban lehetett lejátszani. Az első három helyezett csapatok játékosainak az érmeiket és okleveleket a PVSK-MIZO női kosárlabdacsapat meghívott játékosai adták át. A sportcsarnok színpadán izgalmas asztalitenisz mérkőzések követték egymást. A kézilabda pálya méretű küzdőtéren a kicsik és nagyok

folyamatosan fociztak. A versenyek helyszínein az éppen nem játszó gyerekek lelkes szurkolással biztatták hittanos társaikat, barátait. A sportolók „1000 éves a Pécsi Egyházmegye” feliratú, emblémával ellátott pólót és emléklapot kaptak.

A jó hangulatú rendezvényen minden résztvevő törekedett arra, hogy minél jobb eredményt érjen el, mégis a legfontosabb az volt, hogy a gyerekek mozoghattak és a közös hitükből fakadó szeretetünkkel megajándékozhattuk egymást. •

Simon Zoltán

Iparosok napja volt Pécsen

Munkás Szent Józsefre, az iparosok és kézművesek védőszentjére emlékezve *Iparosok napja* volt a Pécsi Püspökség szervezésében március 21-én. Az ünnep szentmisével kezdődött a bazilikában, majd a meghívott vendégek fogadásán vettek részt a püspöki palotában.

A napra olyan magánszemélyek, vállalkozások kaptak meghívást, akik a maguk területén szaktudásukkal, tapasztalatukkal vitték előbbre az egyházmegye életét. •

Pécsi zarándokok a jeruzsálemi pátriárkánál

A Pécsi Egyházmegye idén ünnepli alapításának ezredik évfordulóját. Az eseményekben gazdag megemlékezések nem csak a múltról szólnak, inkább a jelent kívánják építeni előremutató, az emberek hozzáállásán javító, lelket emelő programokkal. Ennek a megújulásnak jegyében – Garadnay Balázs általános helynök vezetésével, dr. Keresztes Pál, Darnai József Ágoston, Nyúl Viktor és Máger Róbert atyák kíséretében – 43 fős zarándokcsoport egy hetet töltött a Szentföldön. Az öt papot – a palesztin fennhatóság alá tartozó területek magyarországi nagykövetének társaságában – fogadta Fuad Twal jeruzsálemi latin pátriárka.

A helynök átadta a pátriárkának Mayer Mihály pécsi megyéspüspök köszöntését, és kifejezte a zarándokok őszinte óhaját: Jézus szülőföldjének népei érezzék át, hogy az Úr velünk maradt, s az Ő ittléte ma is felkínálja nekünk a béke, a figyelmes szeretet és az egység lehetőségét. Jézus földi hazájában a mai zarándokok is itthon érezhetik magukat, és azért imádkoznak, hogy minél előbb teljesüljön Jézus imája, hogy „ők is teljesen eggyé legyenek”.

A pátriárka szívélyesen fogadta egyházmegyénk küldöttségét, és röviden felvázolta a jeruzsálemi helyi egyház helyzetét: sok konfliktus, probléma nehezíti a keresztények életét a Szentföldön: békétlenség, háború, nehézségek. Általában egy országban több egyházmegye van, a szentföldi egyházmegye viszont 4 országot ölel magába: Izrael, a Palesztin Hatóság, Jordánia és Ciprus. Ez – a határok miatt – megnehezíti a papok, szerzetesek, hívők közlekedését, eljutását az egyházmegye különböző helyeire. Mindezek ellenére az Úrban bíznak, Őrá hagyatkoznak. Több pozitív, biztató reményjel is van: pl. a szemináriumuk teli van szeminaristákkal. Nem tudnak többet felvenni helyhiány miatt.

Hosszasan beszélt Óboldogsága a békéről. A békét nem a politikai törekvések, nem a felhúzott határfalak hozzák meg. A béke igazságot és biztonságot jelent mindenki számára. Közös összefogással lehet elérni a békét: muzulmánoknak, zsidóknak, s keresztényeknek együtt. A békét valójában az Úr adja, az Ő ajándéka, ezért sokat kell imádkoznunk a békéért. A pátriárka utalt arra is, hogy a Golgota Jézus szenvedésének, halálának a helye, de hozzá közel van – ahogy a Szent Sír Bazilika mutatja – az üres sír, ahonnan Jézus feltámadt, aki megerősítette Szentlelkével az apostolokat, akik elmentek az egész világra és hirdették az evangéliumot. A feltámadt Jézus bennünket is megerősít, és bátorít a tanúságtételre.

Ezután többször megemlítette az Egyház katolikus voltát, amit ők is megtapasztalnak itt a Szentföldön, a zarándokokat fogadva. Ilyenkor, az amúgy kisebbségben élő helyi keresztény közösség nem érzi magát egyedül, hanem bátorítást, örömteljes megerősítést kap a zarándokok jelenléte által. A pátriárkának ezért nagy öröme, ha minél több zarándokot lát és fogadhat. Az egyház katolikus voltát megtapasztalhatjuk majd Pécsett is – mondta a pátriárka – az augusztus 23-i ünnep alkalmával: a pápai legátus, a sok meghívott püspök, a számtalan hívő által – s ezen a felemelő ünnepségen lélekben, imában ő és a jeruzsálemi egyházmegye hívei is velünk lesznek.

Érdeklődéssel hallgatta beszámolóinkat a millenniumi esztendőről. Örömmel vette a Püspök atya nevében átadott meghívást, és nem tartotta kizártnak, hogy részt is vesz az ünnepi szentmisén.

Majd hozzánk – zarándokokhoz – fordult: „Kereszténységünk gyökerei nem Rómában vannak, hanem itt a Szentföldön, ahol Jézus élt, tevékenykedett. Az, hogy ide

eljöttetek, azt fejezi ki, hogy fel akarjátok fedezni, el akarjátok mélyíteni hitetek, helyi egyházatok gyökereit. S így kapcsolódtok a legősibb anyaszentegyházba: a jeruzsálemi egyházhoz. Imádkozzatok értünk, én is imádkozom veletek: imádságban együtt vagyunk. Imádkozzunk közösen a békéért!” Zárszóként ezt az üzenetet fogalmazta meg a Pécsi Egyházmegyének: „Miótan megünnepelte 1000 évét, megfiatalodva, megerősödve és megújulva kell folytatnia az útját az új évezredben is!”

A találkozót közös imával fejeztük be, s a pátriárka megáldott bennünket, a zarándokokat és otthoni szeretteinket. •

Nyúl Viktor

A kommunizmus áldozataira emlékeztek

A Mecseki Munkástanácsok Szövetsége és a Polgári Fórum Egyesület hagyományteremtő szándékkal, megemlékezést tartott a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapján Pécsen a Katolikus Karitászs előadótermében. A rendezvényen beszédet mondott Mayer Mihály megyéspüspök és Rácz Sándor, aki az 1956-os Központi Munkástanács elnöke, valamint a Magyarok világszövetségének alelnöke.

Mayer Mihály megyéspüspök beszédében kiemelte, hogy a kommunizmust sohasem szabad csak egysíkú rendszerként felfognunk és megemlétenünk, mert céljaiban és megje-

lenésében a reálszocializmus összetett jelenség. A kiinduló helyzet: kit ültetünk Isten trónjába?

A kommunizmus időszakában a tudományt és a világnézetet szándékosan keverték össze. Ez az ország erkölcsi válságban van. A krízis oka összetett. A probléma, hogy az elmúlt generációk vallási, társadalmi, erkölcsi alulképzettségük miatt a kommunista ideológia struktúráit majmolják. Van, lesz kiút?

Bizonyos jelek már fényvillanást sugallnak. Nő a vallásosság! Isten trónját már takarítják az ideológiai szeméttől. Istent visszahelyezzük a trónjába. Istent, aki igent mond az embernek. Istent, aki mégiscsak szeret minket. •

Ezer év a te kezedben...

A siklósi és vokányi egyházközségek képviselői és munkatársai mintegy ötvenen lelki napot tartottak 2009. március 14-én, szombaton. A Farkas Béla korábbi plébános által elindított hagyományos kora tavaszi együttlét a lelki, szellemi erősödés mellett a résztvevők összekovácsolását is szolgálja.

Az egyházmegye millenniuma alkalmából Szép Attila plébános olyan programot igyekezett összeállítani, ami felfedeztetni közös történelmünk értékeit. Így került a programba a bátai Szent Vér kegyhely, ahol Sümegi József alapos vezetése után egyházközségeinkért szentségimádási órát tartottunk. Báta után a cikádori kolostor romjait

és a csodálatos neogót templomot kerestük fel Bátaszéken. Ebéd után innen egy sokunk által egyáltalán nem ismert helyre, Grábócra mentünk. Az egykori bencés apátság romjainak közelében 1585 óta élnek szerb ortodox szerzetesek. Egyik társunk megjegyezte, hogy ez a templom olyan mint egy kis ékszerdoboz. Valóban. Grábócról Bonyhádra vitt utunk, ahol Erb József atya fogadott bennünket, mutatta be a közelmúltban felújított templomot és a közösségi házat. Innen már hazafelé tartottunk, ahol este szentmisével zárhattuk a napot, hálát adhattunk nemcsak a szép útért, a közös imádságokért, de az ezer év alatt kapott javakért is. •

pA

Ezer éves az egyházmegye – mit is jelent ez nekünk?

Kajtár Edvárd

Mennyi is az az ezer év? A Bibliában az Úr előtt „ezer év annyi, mit a tegnapi nap, amely továtűnt” (Zsolt 90, 4). Ezer év nem kevés, de a hit szempontjából elég relatív idő is. Mi jelent tehát, hogy egyházmegyénk ezer éves? Szóval ez az ezer év egy kis „történelmi matematikával” így írható le:

534 (1009-1543) + 143 (1543-1686)
+ 323 (1686-2009), mert ugye

1543 és 1686 között az egyházmegye területén ideiglenesen török csapatok, és az iszlám vallás és kultúra állomásozott, és bár az egyházmegye továbbra is létezett, az egyházi élet meglehetősen rejtetten, búvópatakaként működött. 1009 és 1543 között kiépül az egyházi élet, sőt a törökök érkezése előtti évtizedekben az egyházmegye az ország legjelentősebb egyházi és szellemi műhelyei közé tartozott. Aztán jött kb. 143 év, amikor csak az „órláng világított”, majd a török távozása után szinte a nulláról kellett mindent újjáépíteni az „élő romokon”. Legyünk hát őszinték, mi, akik ma itt élünk az ezer évből csak az elmúlt 323 év nyomait, hatásait látjuk, tapasztaljuk, noha maradtak meg itt-ott a török előtti korból is, főleg épített emlékek (pl. a román kori templomaink). A mai pécsi egyházmegye élete, ereje, szokásai, hagyományai az elmúlt pár évszázadban alakultak ki. A fa, melynek gyümölcseit ma fogyasztjuk csak három évszázaddal ezelőtt lett az ősi tönkbe oltva, s hívő emberként tudjuk, hogy az egyházat – egyházmegyei szinten

is! – nem a hagyományai, az állítólagos dicső múltja, s a már csak sokszor emlékként élő szokásai éltetik, hanem a Szentlélek. Itt van tehát, amit (akit!) ünnepelnünk kell, vagyis ami a ma itt élő, és valljuk be a történelem dolgai iránt egyre kevésbé fogékony, hívő

em b e r t

megérinteti, az nem a történészeknek csodálatra méltó szorgalommal és alapos-sággal összeszedett múlt-rekonstrukciója, hanem az örökké élő és éltető Szentlélek hűségese szeretete hozzánk. „Irgalmasságot gyakorlok ezer nemzedéken át azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsaimat.” (Kiv 20, 6). Mit ünnepelünk tehát? Azt, hogy tényleg irgalmazott nekünk az Úr! Igen, itt ezer éve sokan s igazán szeretik a legszentebb Szentháromságot: a középkoriak, a 143 év elszigetelt, apró, sokszor papnélküli közösségei, az újjászülető,

főleg a betelepülő németsegre, horvátokra épülő egyház, majd a többiek máig... De ez még nem áll össze ezer év hitelményévé! Az újszövetségi Szentírásban olvasunk galatákról, tiatírai, szmirnai, efezusi stb. keresztényekről, akik szintén szerették az Urat, akiknek ő szintén irgalmazott, de ezek a közösségek ma már jó részt már nem léteznek. Hát kinek az érdemét kell csodálnunk? És elegendőek-e a kiállítások, az egyháztörténelmi konferenciák, a jó tanulmányok, hogy megértsük ezen ezer év titkát?

Nem, egyáltalán nem. Olyan ez, mint mindannyiunk személyes és egyben családi történelme. Ha magammal példázódhatom... Az ószövetségi Biblia számítása szerint lassan eljutok életem feléhez. Gyerekkoromban sokfelé laktunk, szüleim, testvéreim szerettek, tanultam több iskolában, sokfelé utaztam, még ismerhettem a dédszüleimet is, van bennem székely, német és horvát vér is... Ez a saját történelmem egy-egy eleme. De most 2009 van. S bár e „most” következik a múltból, mégsem annak a folytatása pusztán. A mostani útkereséseimhez a személyes és családi múlt tapasztalatai segítséget adhatnak, de nekem ma kell jól döntenem, ma kell újból az Urat választanom, s örömteli lélekkel neki adnom az életemet. Támaszkodjam hát a múltamra: „Emlékezzetek csodáira, amelyeket művelt, a jelekre, s a szájából elhangzott tanításra. [...] Emlékezzetek mindig szövetségére, és szavára, amellyel a nemzedékek ezreihez szólt.” (1 Krón 16, 12. 15).

Rajta hát: „Ünnepeljétek az Urat, országok, mind, örüljétek és vigadjatok!” (Zsolt 98, 4).

Megszólítlak Téged

Rosner Zsolt

Istennel beszélgetni egyszerű dolog, de mire iskolába kerülünk, általában elveszítjük érzékünket az egyszerű dolgok felé, és nehezen szánjuk rá magunkat, hogy újra tanuljunk az ilyesmit: ülni egy helyben, figyelni csendben, befelé a lelkünkbe – ezt unalmasnak, feleslegesnek tartjuk. Ha pedig megszületik bennünk a vágy, hogy mégiscsak jó volna megszólítani Istent, akkor – miután már régen nem próbáltuk, azt sem tudjuk, hogyan kezdjünk hozzá.

Nemrégiben egy amerikai keresztény internetes portálon találtam néhány imádságot. Ezeket egyszerű emberek írták, nem „profik”, hanem olyanok, mint bármelyikünk, aki egyszer csak rákattintott a honlap „imafalára”, és kedve támadt ott „elhelyezni” saját imáját.

Meghívom a Tisztelt Olvasót, hogy imádkozzunk együtt ismeretlen amerikai barátainkkal néhány percig! Az imádságokat egyszerűen csak lefordítottam, mindössze néhány személyes körülményt hagytam ki a könnyebb érthetőség kedvéért:

Istenem, ezekben a bizonytalan időkben Beléd vetem a reményem. Küldj engem az iskolámba, a munkahelyemre, és minden élethelyzetbe, amibe csak kerülök, hogy ott megosszam az Örömhírt az emberekkel. Add, hogy az Egyház feleljen a kihívásokra, és a kívülállók is meghallják szolgálata által a Te hívásodat! Így újra egy akol legyen és egy pásztor. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Jézus! Uram! Megváltóm! Most voltam orvosnál. Azt mondta, hogy a másik térdemben is visszafordíthatatlan romlás indult el; lehet, hogy tolszékbe kényszerülök akár egy éven belül. Dühös vagyok. Sírok és ordítok. Miért én? Miért pont én? Én miért nem sportolhatok soha többet? Nem akarok kérdésekkel zaklatni, de mégis ezt teszem. Erősíts meg, Atyám! Nem akarok újra operációra menni, és végigcsinálni újra az egészet ezzel a lábammal is. Azonkívül, pénzünk sincs erre. Világosíts

meg, Uram, mit tegyek? Könyörgöm, segíts! Gyógyíts meg! Segíts! Jézus nevében. Ámen.

Jézusom! Köszönöm Neked a bizalmat, erőt, bátorítást, amit kegyelmeddel belém helyeztél, nekem ajándékoztál. Jobban van Rád szükségem, mint bármire az életemben! Te vagy az Egyetlen, Élő és Igaz Isten! Igen! Te vagy az Úr! A királyok Királya! Köszönöm Neked a családom, hogy megáldottál minket! Köszönöm Neked a munkánkat! Mindezt Neked köszönjük! Mert mindent megadsz, amire szükségünk van. Tégy minket, Jézus, napról napra erősebbé a hitben, a Beléd vetett bizalomban! Te vagy az életem középpontja. Mindent Benned találok meg igazán. Kérlek, segíts, hogy még szorosabban egygyé forrjon családunk a Te izzó szeretetedben! Hiszem, hogy minden, amit Te akarsz, megvalósul. Ámen.

Atyám! Te ismersz engem. Te szeretsz engem. Taníts a megbocsátásra! Add, hogy nagyvonalúan megbocsássak azoknak, akik megbántanak engem... Bocsássonak meg nekem azok, akiket akár szándékosan, akár véletlenül is megbántottam. Ajándékozz nekem, tiszta szívet! Örök imádatással fordulok Feléd, Örök Atyám, Uram, Jézus Krisztus, éltető Lélek, Vigasztalóm! Dicsőség Neked, Szentháromság, örökkön-örökké. Ámen.

Uram! Erős, kitartó szeretettel szeresd az öcsémet és a nővéremet, hogy a reményük feléledjen, és a Beléd vetett bizalmuk erősödjék napról napra! Ámen.

Istenem, tudom, nem engeded el a kezem. Kész vagyok befogadni áldásodat. Megbízom benned! Tudom, nem akarsz engem elszomorítani, hiszen Benned az élet derűje lakik! Nagyszerű dolog kimondani a neved, ó Jézus, maga vagy a Szabadság és a Szépség! Nem szomorítás el soha!

Istenem! Segíts nekem... szükségem van a te állhatatosságodra, hogy megtanítsam másoknak, hogyan fogadhatják be Lelkedet... szükségem van a segítségedre, különben hogyan lehetnék jó keresztény, hogyan segíthetnék másokat is erre... szükségem van Rád, nélküled hiába beszélek, hiába élek...

Istenem! Gyógyítsd meg apát! Ő a család közikalája, mindig rá építettünk,

benne bízunk. És most beteg. Nagyon beteg. Gyógyítsd meg, kérlek! Ámen.

Imádlak Téged, Szabadító Istenem! Te meghallgatod, szolgálád kiáltását. Megengedted nekem, hogy találkozam, azzal, akit szeretek. Mindketten csak sírtunk. Ó, Isten, oly nagy a te irgalmasságod!

Ezek az imádságok arról szólnak, aki írta; és még valakiről: Istentről. Istentről, aki valódi Atya, igazi Testvér, barát, egyáltalán nem messi idegen. Istentről, akinek érzéke van a humorhoz, akinek szíve van, aki tud együtt örülni velem. Néhány imádságon különösen érződik, hogy írójuk életét át meg átszővi Isten szabadító tetteinek megtapasztalása, hogy számára mindennapi dolog, hogy Isten „megmenti”, felvidítja őt, erőt ad neki, és új perspektívát nyit meg előtte.

Ezek az emberek ugyanazt a kilátástalan, elárvelt és rosszindulatú világot látják maguk körül, mint mi, mégis „tekintetem a hegyek felé emelem: honnan jön segítség számomra?” (Zsoltárok 121,1) Ők meglátják a jót és a szépet maguk körül. Megköszönik mindennapi apró örömeiket, sikereiket. Megköszönik, hogy futhatnak, látnak, családjuk, szeretteik vannak. És Istenhez kiáltanak, mikor mindez elveszni látszik.

Ilyen egyszerű dolog imádkozni. Ilyen egyszerű megszólítani a láthatatlan Istent, és választ kapni Tőle. Isten nem mindig arra válaszol, amit kérdezzünk, de mindig válaszol arra, ami bennünk kérdés, szorongás, fájdalom. A legfontosabb válaszok akkor születnek bennünk, amikor nyitott szívvel olvassuk a Bibliát, amikor szemléljük Jézus életét, mert ekkor vesszük észre, hogy Jézus most is él, számunkra éppen most él – bennünk, a szívünk rejtekén.

A húsvét az Egyház legnagyobb ünnepe legyen alkalom arra, hogy megújítsuk a párbeszédet Istennel, a mi Atyánkkal, Fia, Jézus Krisztus által a Szentlélek erejében! Úgy legyen, ámen! •

Élő szó - Élő kövek - Élő kenyér

Haider Márta

Fülöpné Erdő Mária az Apor Vilmos Katolikus Főiskola pedagógia szakos tanára. Pedagógusok képzésével foglalkozik, többek között hittanár szakos hallgatókat is tanít. **ÉLŐ SZÓ - ÉLŐ KÖVEK - ÉLŐ KENYÉR** címmel új hittankönyv és munkafüzet sorozat írt.

Honnan jött a gondolat, hogy hittankönyvet írj?

A tanítványaimmal való beszélgetések során merült fel bennem, hogy milyen fontos lenne, hogy a gyerekek számára többféle, a közismereti tantárgyakban használtakhoz hasonló küllemű és szerkezetű hittankönyv álljon rendelkezésre. Három iskoláskorú gyermekemmel otthon is foglalkozom, hittant is tanulunk együtt. Azt tapasztaltam, hogy kevés olyan kiadvány van, amely alkalmas arra, hogy segítse a családokat ezeknek az ismereteknek az átadásában. Általános tapasztalat, hogy a hittant tanulók jelentős része az elsőáldozást követően már nem vesz részt sem az iskolai, sem a plébániai hittanórákon. Ezeknek a gyerekeknek hitbeli tájékozottsága töredékes, mozaikszerű marad, hiszen csak az első két-három évfolyam anyagával ismerkednek meg, így oktatásukból alapvetően fontos ismeretek teljesen kimaradnak. Ezek a szempontok indítottak arra, hogy megírjam az **ÉLŐ** hittankönyv és munkafüzet sorozatot, és elkezdjek egy rádiós hittanórát a Mária Rádióban **ÉLŐ HIT** címmel.

Mennyiben más, új ez a hittankönyv-sorozat az eddig használt könyvektől?

Ez az új hittankönyv-család három kötetben, egyszerűen, tömören, világosan összefoglal mindent, amit egy katolikus hívőnek alapvetően fontos tudni. A sorozat nyújtotta széleskörű alapismeretekre később probléma nélkül ráépíthető a felsőbb évfolyamok hagyományos hittani anyaga, azaz bármely más tankönyvcsalád illeszt-

hető hozzá. A sorozat első, „**ÉLŐ SZÓ**” című kötete az Ószövetségből és az Újszövetségből dolgoz fel 20-20 történetet, melyeket szentírási idézetekkel, feladatokkal egészít ki. A történetek úgy épülnek egymásra, hogy abból logikus láncolatként bontakoznak ki az üdvösségtörténet legfontosabb eseményei, a világ teremtésétől Jézus mennybemenetelig. Ez a könyv nem csupán hittankönyv, hanem egyben szemelvényes képes Biblia is.

A második kötet, az „**ÉLŐ KÖVEK**” ezt az ismeretsort folytatja, amikor az Egyház életével, liturgiájával, ünnepeivel, szentségeivel és szentjeivel foglalkozik. A kötet egyben imakönyvként is használható, tartalmazza az összes alapvető imádságot, a parancsolatokat és más, fontos, tételes hittani alapismereteket.

A sorozat harmadik darabja az „**ÉLŐ KENYÉR**”, kifejezetten az első gyónásra és az elsőáldozásra való közvetlen felkészülést segíti. Alaposan elemzi a tízparancsolatot, kibontva annak tartalmát, azaz alapvető erkölcs-tani ismereteket nyújt. Foglalkozik a bűnbánat és az Oltáriszentség fogalmával, e két szentséget részletesen bemutatja. Közöl lelkítükröt, a gyónás szövegét, imákat gyónáshoz - áldozáshoz, inspirál a hitélet elsőáldozás után történő folytatására.

Mind a három kötethez kapcsolódik egy munkafüzet is. Hogyan segíti ez a gyerekek hittanulását és a hitoktatók munkáját?

Mindhárom kötethez munkafüzet is készítettem, amelynek az összeállításánál arra törekedtem, hogy a könyv minden fejezetéhez változatos, különféle nehézségi fokú feladatokat kínáljak. Ezek, az ismeretek gyakorlását, rögzülését szolgálják, megkönnyítik az órai munkát, és házi feladatként is kijelölhetők. Minden tematikus egységhez kapcsolódik egy-egy tudásszintet felmérő teszt, amelynek az eredménye támpontot ad az értékeléshez, a további gyakorláshoz, ismétléshez. A három könyv a hozzájuk tartozó munkafüzet-

tekkel együtt olyan, alaposan kidolgozott egységet alkot, amely alkalmassá teszi arra, hogy nem csupán a hitoktatók, hanem szülők, nagyszülők is eredményesen használják a családban történő közös tanulást, a családi katekézis céljaira. Mindhárom kötetet Angelico atya illusztrálta. A gazdag illusztráció, az igényes, vonzó képi világ segíti a gyerekek számára az ismeretek örömteli elsajátítását és memorizálását. Az interneten a www.angelico.hu oldalon megtalálhatók a könyvek tananyagához kapcsolódó színes, és kiszínezhető rajzok, és más változatos, a hitoktatáshoz segítséget jelentő képek.

Őszintén reméljük, hogy az „**ÉLŐ**” hittankönyv sorozat sokak számára ad a katolikus Egyház tanítását közvetítve eligazítást, ösztönzést és bátorítást arra, hogy a mindennapi élet erkölcsi kihívásaira Isten szándékai szerinti megoldást találjanak, és ebben másokat is segítsenek. Bízunk abban, hogy sok gyerekeknek, katekétának és szülőnek jelent érdemi segítséget ez a sorozat a katolikus hit megismerésében, átadásában és megélésében! •

www.angelico.hu

„Uram jó nekünk itt lenni” Taizéi előtalálkozó Szekszárdon

Az októberi pécsi taizéi találkozóra készülve immár második alkalommal találkoztak az egyházmegye főleg Tolnában élő fiataljai március 7-én Szekszárdon. A korábbi dunaföldvári alkalom tapasztalatai és az előzetes visszajelzések után a szervezés könnyebbnek bizonyult. Közel 140 fiatal mondott igent a meghívásra és jött el a város főterén, patinás környezetben lévő Szent József Katolikus Általános Iskola tornatermébe. A házigazdák a szekszárdi fiatalok voltak *Bacsmai László* és *Ravasz Csaba* atyák vezetésével. Ez az imaalkalom valóban az ökumené jegyében szerveződött, hiszen a jelenlévők közt is voltak evangélikus testvérek, illetve a terem díszítéséhez a helyi metodista lelkészpár nyújtott segítséget, akik annak idején éppen Taizében ismerkedtek össze.

A regisztráció és gyülekezés után ki-ki elfoglalhatta a helyét a teremben elhelyezett tornapadokon, székeken vagy éppen szőnyegeken. Tapssal köszöntöttük az egyes településekről érkezett fiatalokat, akik jobbra Tolna megyéből érkeztek (*11 féle helyről*), de azért Baranyából is akadtak résztvevők. Legmesszebről, kb. 1400 kilométerről, András érkezett, aki a Taizéi Közösség magyar tagja. András testvér közel két hetet töltött Magyarországon szerzetestársával James testvérrel, hogy az őszi találkozót előkészítsék. Az üdvözlések után James testvér mutatta be Taizét angolul, amit egy helyi fiatal tolmácsolt. Ezt követően András testvér tartott egy bibliai bevezetőt a vasárnapi evangéliummal kapcsolatban. Nagyböjt 2. vasárnapja előtti szombat volt, így az evangélium Jézus színeváltozásáról szólt (Mk 9,2–10). A hallott gondolatok alapján kiscsoportokba szerveződve dolgoztuk fel az evangéliumi részletet. A tornaterembe újra visszatérve gyöngyfűzést tartot-

Az előtalálkozókról

A pécsi nemzetközi találkozó előtt az egyházmegye több településén előtalálkozóra kerül sor, hogy minél többen meg tudják ismerni az imádságnak ezt a módját, illetve a közös együttlétek által az egyházmegye szerte élő fiatalok egymással kapcsolatba kerülhessenek.

Az első ilyen találkozó **január 17-én** délután volt **Dunaföldváron**, ahol Petkó Tamás atya és a helyi egyházközség vendégszeretettel élvezhették a fiatalok. A programok javarészt az „Öreg templomban” voltak, hiszen a 130–140 fiatalnak a plébánia kicsinek bizonyult. Mivel nem mindenki ismerte a Taizéi Közösséget, ezért nem maradhatott el annak bemutatása, illetve a kint jártak személyes tanúságtételei sem. Az imaóra előtt ráhangolódásként, előkészületként énektanulás is volt a programban. Szombat este lévén a helyi plébániaközösség szentmiséjébe is volt alkalom bekapcsolódni. Az estébe nyúló együttléteket a Művelődési Házban tartott közös agapé zárta le.

Tolna megyében a második találkozó Szekszárdon volt (*ld. főkik*). A harmadik előtalálkozó **Pakson** lesz **április 25-én** szombaton délelőtt 9 órai kezdettel.

Baranya megyében a nyári szünetig két előtalálkozó lesz. Az első **május 9-én Mohácson**, a második pedig majd Pécsen.

tunk, azaz minden csoport vezetője összefoglalta a csoportjának beszélgetését vagy kiemelt egy-egy értékes, fontos gondolatot. Jó volt hallani, hogy kiből, milyen gondolatokat, reakciókat váltott ki Jézus örömhíre.

Közben az idő már délre járt. Az iskolából felsétáltunk a közeli plébáni-

ára, ahol a közösségi házban már ebéddel vártak minket. Kellett már ez a kis séta, de volt helye már a virslinek is. Az ebédszünetben a pusztán egészséges és szükséges mozgás és kalória-bevitel mellett alkalom nyílt az ismerkedésre, kötetlen beszélgetésekre, valamint a böjti szentgyónás elvégzésére is.

Felfrissülve térhettünk vissza az iskolába, hogy a közös énekpróba és tanulás után együtt imádkozzunk. Ez az imádság volt a nap záróeseménye és csúcspontja is egyben. Ekkorra már

biztosan értettük, mit jelentett az apostolok szava: „Uram, jó nekünk itt lennünk.” Csaba atya buzdítása és zárogondolatai után le kellett jönnünk a hegyről, indulhattunk haza, hogy ta-

núságot tegyünk Krisztus dicsőségéről, a testvéri közösségben megélt Vele való találkozásról. • pA

Véres panorámák örökén

Schmidt Pál

AZ MSZMP romjain megkapaszkodott és titokzatos úton-módon milliommossá vált, a sarló-kalapáncsos zászlójukat elhajító politikusok egymással karöltve, és a húsz éve még kardcsörtetően antikommunista szabaddemokratákkal érdekszövetségre lépve egy új ideát kezdtek szolgálni. Éspedig a globalizáció eszméjét, melyet néhány – viharos sebességgel meggazdagodott – nemzetek feletti hatalmat szerzett vállalat, társaság erőltet a világra. Ezek ma már összefüggő hálózatként, cinkos (politikai) érdekcsoportot alkotva nehezdednek ránk. Felvásárolva földünket, javainkat, terménygyártó gyarmattá tettek bennünket, melyben bennszülett rabszolgaként éljük sorsunkat, a szerint, amit diktálnak nekünk.

A kormányzás csődje nyomában kiszolgáltatottságunk csak nőttön-nő, hisz a könyöradományként – valójában a Nyugat felvevőpiacainak fenntartása érdekében – juttatott Világbank- és IMF-hitelek csupán a már amúgy is a magasban sütkérezők vagyont hízalják. Mi meg egyre mélyebben dagonyázunk a mocsárban, ahová a marx-lenini eszmények helyett sebtében a tőkét választó egykori diktátoraink s neveltjeik löktek bennünket.

Pedig mennyiszer kecsegtettek bennünket jóléttel, szép jövővel. Csak még egy kicsit húzzuk össze magunkat – mondták, mondják – aztán... Megkaphatná tőlük végre a sokszor rászédett, őket hiszékenyen újra és újra a hatalomba emelő nép, hogy ne csak nevükben, hanem valóban legyenek szocialisták; hogy pártjuk ne csak ígérjen, hanem adjon is, mindenkinek el-

érhető munkát, tankönyvet, orvosi kezelést, lakást, napi ételmet. Hiú ábránd! Noha birodalmuk összeomlott, s elzúgott fejük felett az oly sok keservet hozó 20. század, mi még mindig itt vergődünk a szovjethatalom itt felejtett „szocialistáinak” karmai közt. S a régóta tartó lejtmenet után immár hosszú hónapok óta azt is sejtjük, hogy mi lesz a vég. A teljes gazdasági csőd réme napról napra, óráról órára közelebből fenyeget. Sokakat már csak az vigasztal, hogy ha itt valaminek vége szakad, akkor egyúttal valami el is kezdődik. Ez az ismeretlen bizonyára fájni fog, telve ugyan megpróbáltatásokkal, de mégiscsak egy kezdet lesz, melyben mindig benne él a remény.

Hol kezdődött ez a máig tartó, szomorú múlt századi történet? A történelem folyamatában és szerteágazó összefüggéseiben persze nehéz valaminek a kiindulópontját meghatározni. Mégis, hadd ragadjam ki ehhez történelmünk az éppen 90 évvel ezelőtt indult eseménysort, annak a bizonyos „dicsőséges 133 napnak”, a Tanácsköztársaság szót körülölgő „dicsfénynek” az emlékét. Az akkor történtek szinte főpróbáját adták mindannak, ami nekünk egy emberöltővel később évtizedekre – napjainkat is meghatározóan – osztályrészül jutott.

1919. március 21-én Budapesten az Operaházban Johann Strauss nagyoperettjét, a Denevért adták. Az előadás szünetében zajos tömeg tódult be a nézőtérre: létrejött a szovjet köztársaság – ordították, azaz Kun Béla és kommunistái „kikiáltották” a Tanácsköztársaságot. Létrejöttének közvetlen oka az ún. Vyx-jegyzék volt, mely a Párizsban ülésező békekonferencia döntése szerint Magyarország részleges megszá-

lásának, megcsonkításának ultimátumát tartalmazta. Károlyi Mihály, ideiglenes köztársasági elnök a felelősségvállalás elől menekülve, átadta a hatalmat az ország „népi proletariátusának”. A Kun Béla vezette Forradalmi Kormányzótanács a gazdaság, a társadalom és a kultúra terén egyaránt gyors, mélyreható és egészében a szovjet-oroszországi bolsevista átalakulást utánzó változásokat kezdeményezett. Ezek legfontosabb eleme a magánvagyonok jelentős részének szocializálása és az egypártrendszer (proletárdiktatúra) bevezetése volt. Véres kegyetlenkedések közepette köztulajdonba vették a 20 fő feletti üzemetek, vállalatokat, a pénzintézeteket, a lakóházakat, a közép- és nagybirtokokat s az összes tanintézetet. A nagyobb lakásokba munkáscsaládokat költöztettek, s feloszlatták a papi és apácarendeket, még a tanítástól is eltiltották őket. Hetek alatt kisemmizték a városi polgárságot és a jobb módú parasztokat.

Miután fél évvel korábban a Károlyi-kormány leszerelte a teljes magyar hadsereget, s fegyverei nagy részét is megsemmisítette, a Tanácsköztársaság – a proletárhatalom és forradalom védelmének elsődleges céljával – sürgősen megszervezte haderejét, a Vörös Hadsereget. Március végén megszervezték a vörös katona tízparancsolatát is. „Védd meg a proletáruuralmat... ne legyenek idegen eszményeid (hazaszereket)... tiszteld a Tanácsköztársaságot... ne bontsd meg a rendet... ne feledd, hogy körül vagy véve ellenséggel... ne tórd a bujtogatót soraidban” – így sorakoztak az utasítások egymás után. A 10. parancsolat külön figyelmet érdemel: „Ne vedd el a gazdagnak házáat, ökrét, földjét, ékszerét! Bízd ezt a Tanácsköztársaságra.

Csakis így lehet minden a tied és testvéreidé, a munkás és földműves-szegényé." A civileket védeni a hadseregtől – önmagában szép gondolat. Csakhogy kimondatik itt a baloldali forradalom alapvető üzenete: a polgárok vagyona szabad préda a proletariátusnak, csupán a kifosztást a Tanácsköztársaság rendszerén keresztül hajtja végre.

És meg is indult a vörösteror, melyről mélyen hallgattak a Horthy Miklós fehérterrorját szüntelenül gyűlölködve emlegető 1945 utáni kommunisták. Főként Szamuely Tibor és Lukács György követelték a terrorisztikus eszközök bevetését. Szamuely 1919. április 20-án, Húsvét vasárnapján, Győrben elmondott beszédében ezt harsogta: „A hatalom a kezünkben van. Aki azt akarja, hogy visszatérjen a régi uralom, azt kíméletlenül fel kell akasztani. Az ilyennek bele kell harapni a torkába... Most szükség lesz arra, hogy vér ömöljön. A vértől nem kell félni. A vér – acél: erősíti a szívet, erősíti a proletár öklöt. Hatalmasság fog tenni bennünket a vér. A vér lesz az, mely az igazi kommunvilághoz elvezet minket. Ki fogjuk irtani, ha kell az egész burzsoáziát!” Szamuely és társai Cserny József ve-

zetésével 200 fős különítményt állítottak fel, akik „Lenin-fiúk”-nak nevezték magukat. Hírheft páncélvonaton járták az országot, s már az állomáson akasztottak, lőttek. Kommandóik „rekviráltak” a kiszemelt lakásokból, túszoikat szedtek a lakosság köréből. Hirdették, hogy a templomokból muzikát csinálnak, a nőket „kollektivizálják”, s felfegyverzett különítményeik szétkergették a miséken résztvevő híveket. A vörösteror halálos áldozatainak számát 400-600 közé teszik a különböző kutatások. Aztán

„ a kisémmizés gyakorlata ma megint itt jár közöttünk. Csak a Tanácsköztársaság, illetve a népi demokrácia, a proletárok diktatúrája helyett ma baloldali koalícióról beszélünk

1919. augusztus 1-jén a „dicsőséges” Tanácsköztársaság elbukott.

Később, a II. világháború utáni szovjet megszállással újra ránk szakadt az, amiből ízelítőt kaptak apáink, nagy-

apáink 1919-ben. Az „osztályidegen”, „reakciós”, „klerikális” megbélyegzések, a lakás- és vagyoneklozások, az ártatlanokat sújtó gonosz barbárságok – sokan emlékeznek még – ismét elértek társadalmunkat.

És a kisémmizés gyakorlata ma megint itt jár közöttünk. Csak a Tanácsköztársaság, illetve a népi demokrácia, a proletárok diktatúrája helyett ma baloldali koalícióról beszélünk, s más az ellopandó vagyon tulajdonosi köre. A koalíció helyreállította frissen összeharácsolt magántulajdonának szentségét, miközben gátlatlanul rabolva a közvagyon, megkárosítja az egyszerű embereket. Tömegek szegényednek el, sőt süllyednek nyomorba, és tönkre megy az ország is, mialatt a kommunisták emlíni nevelkedett mai „baloldaliak” milliós, mi több, sokmilliós havi jövedelmet vágnak zsebre. Vegyük észre, ma ugyanaz a hatalmi csoport játszadozik velünk, mint a megelőző két történelmi időszakban. •

Politika és halálugrás

Takács Gábor

A magyar lakosság igencsak kiábrándulva szemléli a belpolitikai élet eseményeit. A korteskedést és pártoskodást a magyar politikai elit olyan szintre tornázta fel, amelyen választóik már veszélyesnek tartanak. Úgy tűnik lassan a politikusok is belefáradnak az állandó halálugrás mutatványokba. A lakosság érthető és egyértelmű tekintélyt szeretne a társadalom élén látni. Az Egyház katekizmus szerint: minden emberi közösségnek szüksége van tekintélyre, hogy fennmaradjon és gyarapodjon (1919. pont). Az ország megújulása nem kivitelezhető

pusztán az intézmények megújítása útján, hanem szükség van az emberek megújulására. Talán általános szabályként újra fel kellene eleveníteni: nem az élet van a politikáért, hanem a politika az életért. A politikai élet visszáságainak is jele lehet, ha egy országban az élet fogyóban van. Az élet gyarapodásáért imádkozó Egyház korán tudatosította magában ezt az összefüggést! Római Szent Kelemen pápánál található a politikai tekintélyért szóló legrégibb imádság. Iréneusz Péter harmadik utódjának tartja. Eusebiosz datálása alapján 92 és 101 között kormányozta az egyházat. Ő így imádkozott:

„Urunk, adj nekik egészséget, békét, egyetértést, állhatatosságot, hogy a birodalmat, melyet te adtál nekik, akadály nélkül szolgálják. Te ugyanis, Urunk, a századok mennyei királya, adsz az emberek fiainak dicsőséget és tiszteletet és hatalmat azok fölött, akik a földön élnek; Urunk, te irányítsd tanácsukat, aszerint, ami jó és kedves a te szemedben; hogy irgalmas légy hozzájuk, akik a tőled adott hatalmat békességben és szelídségben, kegyesen szolgálják.”

A politika területén folytatott tevékenység után nem csak a választók érdeklődnek, hanem majd odaát magasabb fórumon, a parlamenti napirenden kívül is megkérdezik. Hajrá Istenország! •

Katekézis

1. Gondolatok a katekumenátus konferencia után

- A katekumenátus szellemében gondolkodni azt jelenti,
- elfogadom a tanítás kiindulópontjának azt, ahol a tanítványaim állnak
  - kíváncsi vagyok a tanítványaim világára
  - olyan légkört teremtek, ahol bátran lehet kérdezni
  - megszólítok és megszólítható vagyok
  - újra és újra végig járom a megtérés útját
  - újra és újra keresem a liturgiában életem forrásait és ünnepeit

2. Mária Magdolna találkozása a feltámadott Jézussal

(Ötletek a húsvét utáni katekézishez)

ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSÉHEZ:

Rónay György: A hét első napján, amikor még sötét volt III. szakasz.

Forrás: Innen és túl. Versek az Isten-kereső emberről. Vigília.

GYEREKEKNEK:

Hét képben lehet bemutatni Mária Magdolna életének útját
(a képeket elektronikus formában elküldöm, ha mailt ír: esiposka@gmail.com címre)

KÉPEK:

1. Mária Magdolna „régie élete“- magányos, üres, igaz barátok nélkül
2. Találkozás Jézussal: valaki figyelmes lesz rá
3. Követi Jézust, hallgatja a tanítást
4. Kereszt alatt áll
5. Mária Magdolna az üres sírnál
6. Mária Magdolna találkozik Jézussal
7. A feltámadás tanúja lesz, továbbadja az örömhírt.

FELNŐTTEKNEK:

Mária Magdolna életét átgondolva beszélgetést kezdeményezhetünk arról, hogy az értelem-érzelmek-tettek miként állnak életünkben: arányosan vagy aránytalanul?

Segítségül szolgálhat, ha Mária Magdolna életének állomásai mellett megjelöljük, mikor melyik került előtérbe és hogyan állt helyre az egyensúly!

1. Egy ember, aki a maga útját járja.
2. Találkozás: szakít a régi életével.
3. Szüksége van Jézus tanítására és vezetésére: alázat iskolája.
4. Jézus keresztye alatt szembesül a megismert tudás súlyával.
5. Jézus nélküli élet tapasztalata
6. Újbóli találkozás, amely elmélyíti hitét és képessé teszi, az örömhír továbbadására.

MÁRIA RÁDIÓ

FM 94,6 PÉCS

Millennium új köntösben

A ki Pécsen a Püspökvár épületei között sétálgat, szokatlan látvány fogadja. Teljesen beburkolózott a székesegyház, a Káptalani Levéltár épülete, és lassan a Püspöki Palota is. Ennek oka, hogy a Pécsi Püspökség alapításának ezredeik évfordulójára nem csak programokkal, előadásokkal, kiadványokkal készülnek, hanem az elődök által emelt épületek állagmegóvásával, felújításával is. Látványosan is megkezdődött a Püspökvár teljes külső homlokzati felújítása.

A Norvég Alap pályázatán nyert támogatásnak köszönhetően méltó külsőt kapnak a pécsi püspökség Dóm téren álló épületei.

A kivitelezői pályázaton nyertes cég szakemberei kicserélik a püspöki palota és a levéltár homlokzati elemeit, a falakat újravakolják, végül magas minőségű, sárga tónusú festékekkel lefestik azokat. Ennek köszönhetően a tér kellemesebb hangulatú, lesz, mint amelyet a jelenlegi barokk, óarany, barna színek keltenek.

Legkomolyabb feladat a mai formáját 1891-ben, neoromán stílusban elnyert székesegyház falrekonstrukciója. A szakemberek nagynyomású vízzel megtisztítják a bazilika mészkőfalaira tapadt szennyeződésekkel. A sérült, elkorhadt köveket kicserélik, majd a felületeket összecsiszolják és speciális hidratáló szerrel kezelik, hogy legalább félszáz évig ne legyen szükség felújításukra.

A székesegyház XIX. századi falait három féle mészkőből építették, melyeket a Trianon előtti Magyarország három különböző területéről szállítottak Pécsre. Szakemberek most a kövek vizsgálatával a pontos lelőhelyeket keresik, hogy onnan hozzanak „utánpótlást” a felújítási munkálatokhoz. A főtemplom keleti oldalán növekszik az állványerdő, s tegnap a szakértők mintát vettek a falakból, hogy ugyanabból a kőbányából származzon a pótlás, ahonnan az eredetit a falba építették. A szobrokat, az eresz alatti kőcsipkéket is megviselte az idő. Néhány sérült, szárnya vesztett kőangyalt például le kell fűrészelni, s újat faragni helyére.

A székesegyház legutóbbi felújítása 1962 és 1967 között volt. Akkor kimaradt a programból a külső falak felújítása, bár ekkor cserélték ki a tizenkét apostol szobrát. Mivel a szobrok jó minőségűek, idén a cseréjük nem került szóba, és az is csak a felállványozás után, közelről megtekintve derül ki, hogy az időjárás viszontagságai mennyi javítanivalót adnak.

A Székesegyház, a püspöki palota és a levéltár külső festését májusig szeretnék befejezni. Ez idő alatt a szentmisék nem maradnak el, a Székesegyház zavartalanul fogadja a látogatóit. •

F. O.

Tisztelt Plébános Úr!

Örömmel értesítjük, hogy idén is megrendezzük az ECCLESIOLA egyházmegyei lánytábort. Szeretettel várjuk a 10-14 éves hittanos lányokat a Pécsi Egyházmegyéből. A táborunk idén 20. alkalommal kerül megrendezésre.

Idei táborunk mottója: 1000 éves az Egyházmegye

Táborunk vezetője Bacsmai László, szekszárdi plébános.

A lányokat sok vidámság, ének, játék, kirándulás, vetélkedők, tábortűz, „Ki mit tud?“, kézműves foglalkozások, színes este és persze érdekes előadások várják a tábor mottójához kapcsolódóan.

A tábor helye: Magyarhertelend Plébánia

Ideje: 2009. augusztus 02- augusztus 08.

Érkezés: aug. 02-án vasárnap délután 15-17 óra között

Távozás: aug. 08-án szombaton 11 órától

Részvételi díj: 16000 Ft, amely tartalmazza a szállás, az étkezés, belépők és autóbussz költséget.

Az eddigi gyakorlatoktól eltérően ebben az évben előre be kell fizetnünk a szállásdíj 40%-át, ezért minden résztvevőtől jelentkezési lapot és 6000 Ft előleget kérünk. Az előleget be lehet fizetni postautalványon, vagy átutalással a következő számlaszámon: OTP: 11773315-00249126

A postautalványt a következő címre kérjük küldeni: Viola Istvánné 7300 Komló, Munkácsy Mihály u. 14. Tel: 72/482-118, 30/312-99-89

A jelentkezési lapokat Bacsmai László plébános úr fogadja következő címen: 7100 Szekszárd Béla tér 9. Tel: 30/640-34-60, 74/510-892

Kérjük a Plébános urat, hogy táborunkat hittanosai körében hirdesse ki és a jelentkezési lapokat legkésőbb június 30-ig Bacsmai Lászlóhoz juttassa el.

Segítségét köszönjük!

A tábor vezetői

Pécs, 2009. 03. 22.

Könyvajánló

Természetes dolog, hogy az ember, a keresztény ember is boldog akar lenni. A boldogság viszont együtt jár az erőfeszítéssel, a munkával, bizonyos szenvedéseknek a vállalásával, mert e nélkül csak lopott, hamis boldogságra lehet szert tenni. Korunkra inkább jellemző, hogy az emberek sikeresek akarnak lenni. Ezt a szót, hogy siker, nem is szívesen használom, legfeljebb úgy, hogy hozzáteszem: jó értelemben vett sikert kívánok mindenkinek. Ugyanis a siker múlandó, a boldogság az, ami állandó. Ma sikeres embernek tartják azt, aki ügyes trükkökkel meggazdagodik munka nélkül. Például a világ azokat tartja sikeres embereknek, akik különböző tiltott szerekekkel sporteredményeket érnek el. Sikeresnek tartják azt is, aki a szerelemben, a szexben sok embert meg tud hódítani. Ám az ilyen sikerek gyorsan múlandók, és utána nagyon megvan mindennek a bójtje.

A kereszténység a tartós boldogságot hirdeti az embereknek. Azt az örömhírt, azt az evangéliumot, ami nem talmi csillogásból áll, hanem ami megmarad, és az embert egy életen keresztül elkíséri, támaszt ad neki, amiből a szenvedések között is megmarad valami a lélek mélyén. Mondhatnám azt, hogy a pillanatnyi sikerre és jólétre törekvő ember olyan, mint a pocsolya, amelyet a szél képes fenéig felkavarni. Az igazi boldogságot kereső ember pedig olyan, mint a tenger, amelynek a felszínén zúghatnak ugyan viharok, de a mélyben akkor is megmarad a béke. •

Gyalogos zarándoklat Máriagyúdra

Egyházmegyénk millenniumi évében hálaadó gyalogos zarándoklatot szervezünk

2009. május 23.

Indulás 8.00-kor II. János Pál pápa útvjáról
(FEMA parkoló)

Az út hossza: kb. 22 km
(Útközben is lehet csatlakozni)

Szentmise 15.00-kor Máriagyúdon
Előtte gyónási lehetőség

Információ: 513-056; 30/630-8066
www.pecs.egyhazmegye.hu

1000 éves a pécsi egyházmegye

PROGRAMOK

Április

2. Német vers- és prózamondó verseny
Mohács, Boldog Gizella Kat. Ált. Isk.
- 2-4. Nagyböjti triduum - *Bonyhád*
- 2-4. Triduum Barsi Balázssal - *Pécs, Bazilika*
- 3-4. Egyházközségi lelkigyakorlat - *Bicsérd*
4. Seniorok miséje - *Siklós*
5. Püspöki szentmise és virágvasárnapi élő passió - *Bátaszék*
5. Ministránsavatás - *Bicsérd, Kővágószőlős*
9. Zenekari mise - *Pécs, Bazilika*
11. Zenekari mise - *Pécs, Bazilika*
14. Elhunyt püspökök megemlékező szentmiséje - *Pécs, Bazilika*
Orgonapont - *Pécs, Bazilika*
18. Katolikus iskolák alsó tagozatának levelezős hittanversenye
- *Pécs, Ciszterci Nevelési Központ*
Bérmálás - *Somberek, Újdombóvár*
19. Zenekari mise - *Pécs, Ferences templom*
Bérmálás - *Bonyhád, Dunaföldvár, Tamási*
Jézus Szíve családok szentségimádása - *Dombóvár*
Pécsi Egyházmegye története 4/4. - *Mecseknádasd*
21. Egyháztörténeti konferencia - *Pécs*
Zarándoklat alsó tagozatosokkal (harkányiak) - *Pécs*
23. Katolikus iskolák felső tagozatos hittanversenye - *Paks, Balogh Antal Isk.*
25. Bérmálás - *Cikó*
Kovács Béla Emlék- és Teljesítmény Túra - *Dombóvár, Szt.OrsolyaKat. Isk.*
Egyházmegyei hittanverseny - *Pécs*
26. Bérmálás - *Bátaszék, Mecseknádasd, Bába*
Szent György búcsú és bérmálás - *Hidas*
Rózsafüzér-társulatok találkozója - *Bicsérd*
Búcsú - *Kisvejte*
Szent György búcsú - *Regöly*
27. Előadás az egyházmegye ezer évéről - *Szekszárd*
Orgonapont - *Pécs, Bazilika*